

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 19C/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118205255
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7118205255.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Zuzanou Stolárovou v spore žalobkyne: Y. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v V., O. Č.. XX, zastúpená AH., proti žalovanému: N. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom v V., U. XX, zastúpený advokátom R., o neúčinnosť právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Určuje, že Darovacia zmluva a Zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá dňa 9.2.2016 medzi T. ako darcom a oprávneným z vecného bremena a žalovaným ako obdarovaným a povinným z vecného bremena, predmetom ktorých bol prevod nehnuteľností zapísaných na N. je voči žalobcovi p r á v n e n e ú č i n n á .

II. Žalobkyni p r i z n á v a vo vzťahu ku žalovanému náhradu trov konania (okrem trov vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia) v celom rozsahu.

III. Žalobkyňa n e m á právo na náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 30.4.2018 domáhal voči žalovanému pôvodne ako žalovanému v 1. rade a Y. ako žalovanému v 2. rade určenia neúčinnosti právnych úkonov: Darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena uzatvorenej medzi PX. ako darcom a žalovaným v 1. rade ako obdarovaným a Kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi T. predajúcim a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim.

2. Nárok odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 17C 390/2015 zo dňa 25.8.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9 Co/87/2017 zo dňa 31.1.2018, opravným uznesením z 8.2.2016 a doplňujúcim rozsudkom z 29.9.2016, právoplatným 26.3.2018 (I. výrok) a dňa 22.12.2016 (II. a IV. výrok) vo veci žalobkyne Y. proti žalovanému 1. T. zaplatenie istiny 19 951,68 EUR s príslušenstvom, bola žalovanému v 1. rade - T. ďalej dlžník) uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 19 951,68 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.3.2015 do zaplatenia s tým, že vo vzťahu k žalovanému v 2. rade súd žalobu zamietol. Predmetom konania bola úhrada požadovanej sumy titulom nevyplatennej časti kúpnej ceny vyplývajúcej z kúpnej zmluvy zo 4.9.2012, ktorou žalobkyňa previedla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaných na N.. Dlžník bezprostredne po podaní žaloby v konaní 17C (žaloba podaná 3.9.2015) previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na N. (pôvodne žalovaný v 2. rade) na základe rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy U. Dlžník tak zjavne konal s cieľom vyňať ich zo sféry dosahu žalobkyne pre prípad možného napadnutia kúpnej zmluvy, ktorou bolo prevedené vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam zo žalobkyne na dlžníka, resp. v prípade možnosti iného spôsobu vymáhania jej nároku na doplatok kúpnej ceny uplatňovaný v konaní 17C. Je nepochybné, že dlžník nemal záujem žalobkyni uhradiť zvyšnú časť dojednanej kúpnej ceny,

nakoľko si ponechal celú obdržanú kúpnu cenu. Dlžník tieto nehnuteľnosti ďalej scudzil za sumu 130 000 EUR, teda o 34 000 EUR viac, než ich nadobudol od žalobkyne. Dlžník rovnako po podaní žaloby v konaní 17C previedol aj nehnuteľnosti patriace do jeho výlučného vlastníctva zapísané na N. (pôvodne žalovaného v 2. rade v konaní 17C, teda v predmetnom konaní žalovaný v 1. rade) a súčasne na predmetné nehnuteľnosti zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného a bezplatného bývania v rodinnom dome a užívania, a to bez obmedzenia vo svoj prospech, na základe rozhodnutia o povolení vkladu darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena V - XXXX/XXXX z XX.X.XXXX. Mala za to, že v súvislosti so zriadením vecného bremena tieto nehnuteľnosti boli prevedené len formálne. Dokonca predmetná nehnuteľnosť je zapísaná v Obchodnom registri I.e ako sídlo spoločnosti N. kde funkciu konateľa vykonáva dlžník žalobkyne a jej jediným spoločníkom a súčasne aj druhým konateľom je žalovaný v 1. rade. Skutočnosť, že osoba blízka dlžníkovi teda žalovaný v 1. rade o úmysle svojho otca - dlžníka musela vedieť je nepochybná, nakoľko ten sa zúčastnil konania 17C v pozícii žalovaného v 2. rade a z toho dôvodu bol s predmetom konania oboznámený a taktiež sa zúčastnil všetkých pojednávaní v uvedenej právnej veci. Bol mu doručený aj rozsudok odvolacieho súdu. V oboch prípadoch išlo o prevody medzi blízkymi osobami a z uvedeného je evidentný záujem dlžníka ukrátiť svojho veriteľa tým, že prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na osoby blízke úkonmi došlo k preukázateľnému zníženiu hodnoty majetku dlžníka. K jednotlivým úkonom navyše došlo v krátkom časovom slede za sebou, bezprostredne po podaní žaloby v konaní vedenom na OS Košice I 17C 390/2015. Je nepochybné, že dlžník konal vedome a v úmysle znížiť svoj majetok. Vzhľadom na blízkosť osôb, s ktorými dlžník predmetné právne úkony uzatvoril, nemožno ani len v teoretickej rovine uvažovať o tom, žeby im úmysel známy nebol a žeby tak nedošlo k naplneniu tohto zákonného dôvodu odporovateľnosti právneho úkonu. Preukázanie opaku zaťažuje v konaní žalovaných. Na základe uvedených skutočností je podľa názoru žalobkyne dostatočne preukázané, že prevodom oboch nehnuteľností došlo k možnému skráteniu uspokojenia súdom judikovanej pohľadávky v konaní 17C reálnym zmenšením dlžníkovho majetku, pričom žalovaní o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa vedeli.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť. Vyjadril názor, že pre posúdenie dôvodnosti odporovacej žaloby je v prvom rade potrebné zistiť, či otec ako dlžník v súčasnosti disponuje alebo nedisponuje dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobkyne s tým, že pokiaľ by nimi disponoval, nie je naplnená podmienka ukrátenia veriteľa v zmysle znemožnenia jeho uspokojenia v dôsledku darovacej zmluvy. V čase, kedy otec prevádzal na neho nehnuteľnosť na U. odporovanou darovacou zmluvou, nemal absolútne možnosť predpokladať, žeby tento úkon mal slúžiť na ukrátenie žalobkyne a to z viacerých dôvodov. Darovanie nehnuteľnosti jeho osobe bolo v tom čase prirodzenou reakciou na situáciu v rodine po úmrtí jeho matky. K prevodu nehnuteľností zapísaných na N. darovacou zmluvou došlo v čase, kedy jeho otec pre zdravotné problémy nevládal riadny ďalší výkon svojej podnikateľskej činnosti a v zásade na uspokojovanie svojich životných potrieb využíval prostriedky z predaja druhej nehnuteľnosti. V darovanom dome bývali s otcom spoločne, pričom už dlhší čas sa o nehnuteľnosť staral sám, tiež zabezpečoval zo svojich príjmov podstatnú časť režijných a udržiavacích nákladov na nehnuteľnosť. S ohľadom na uvedené, najmä s ohľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav otca a na absenciu jeho pravidelných príjmov sa dohodli, že predmetné nehnuteľnosti prevedie na neho, aby eventuálne mohol čerpať úver jednak na potrebné rekonštrukcie a investície, ako aj na rozbeh podnikania. Keďže otcovi by s ohľadom na jeho vek a nepravidelné klesajúce príjmy úver poskytnutý nebol, dom bol prevedený na jeho osobu, keďže on mal pravidelný príjem a dom by mohol slúžiť ako prípadná úverová zábezpeka. Otcov zdravotný stav sa napokon v krátkom čase po darovaní zhoršil natoľko, že počnúc od 1.7.2016 bol dlhodobo práceneschopný, pričom práceneschopnosť ukončil 2.5.2017, avšak do práce sa vzhľadom na zlý zdravotný stav nevrátil a od 3.5.2017 pozastavil podnikateľskú činnosť ako SZČO. Od toho času jeho obživu zabezpečuje prakticky výlučne sám. Poukázal na to, že v čase, kedy k darovaniu nehnuteľnosti došlo, prebiehalo súdne konanie 17C 390/2015, v ktorom spolu s otcom mal byť podľa návrhu žalobkyne zaviazaný uhradiť jej dlh spoločne a nerozdielne. Prevod nehnuteľností v čase, kedy reálne hrozilo, že s otcom budú zaviazaní k úhrade dlhu obaja, by nemal vo vzťahu k ukráteniu žalobkyne absolútne žiadnu logiku. Podotkol, že súd s jeho osobou počas celého konania riadne konal, konanie voči jeho osobe nezastavil, až v rozsudku žalobu voči jeho osobe zamietol. Okresný súd v priebehu konania ani len nenaznačil právny názor, že konanie by voči jeho osobe ako žalovanému v druhom rade sa viesť nemalo, preto sa prebiehajúcim konaním cítil po celý čas až do rozsudku rovnako potenciálnym dlžníkom ako jeho otec. Navyše jeho otec v priebehu celého súdneho konania tvrdil, že žalobkyni nie je absolútne nič dlžný a že tento spor nemôžu prehrať. Preto z jeho pohľadu v danom čase neexistoval žiaden dôvod na to, aby malo dôjsť k prevodu domu na jeho osobu v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním a ukrátením

žalobkyne. V čase prevodu nehnuteľnosti na U. ďalej nepredpokladal a nemohol predpokladať ukrátenie žalobkyne týmto úkonom, keďže podľa jeho vedomostí mal otec v tom čase z predaja druhého rodinného domu k dispozícii podstatne viac prostriedkov, než bolo voči nemu uplatnené v žalobe, v konaní 17C a teda prevodom nedochádzalo k takému zmenšeniu jeho majetku, ktoré by malo akokoľvek ovplyvniť vymáhateľnosť nároku žalobkyne v prípade jeho priznania súdom.

4. V súvislosti s nárokom uplatneným predmetnou žalobou tiež voči Y. ako pôvodne žalovanému v 2. rade, na základe späťvzatia súd konanie v tejto časti zastavil uznesením zo dňa 5.9.2019 č.k. 19C 17/2018 - 240, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2019.

5. Vo veci bol vypočutý ako svedok T. - otec žalovaného, ktorý vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že v dedičskom konaní, ktoré bolo vedené po neb. manželke a súčasne matke žalovaného, syn sa zriekol nároku v dedičskom konaní, že nechce nič dediť, na základe čoho všetko bolo napísané po manželke na neho, pričom im tak poradili, aby v konečnom dôsledku v dedičskom konaní zaplatili na výdavkoch s tým súvisiacich menej. Medzi tým sa mu zhoršil zdravotný stav, bol dlhodobo vypísaný, nemohol preto ani podnikáť a na základe toho sa rozhodol dom, ktorý vlastnil, napísať na svojho jediného syna. Tiež ukončil podnikanie, ktoré prebral po ňom žalovaný. Napriek tomu, že sa mu zdravotný stav na krátku dobu zlepšil a preto určitú dobu pracoval, tento sa mu neskôr opäť zhoršil. Aktuálne síce nastúpil do práce, avšak bol už asi 7 mesiacov práceneschopným. K svojmu majetku v čase, keď došlo k darovaniu, uviedol, že on bol finančne zabezpečený; získal peniaze aj predajom domu a tiež si vie zarobiť, pokiaľ môže pracovať a pokiaľ mu v tom nebránia zdravotné dôvody. K otázke, aby vysvetlil, prečo nevyplatil pohľadávku žalobkyni z kúpnej ceny utŕženej z predaja domu uviedol, že urobil by tak, pokiaľ by plnila medzi nimi ústne uzatvorenú dohodu dcéra pani W. a otázku, akým spôsobom naložil s utŕženou kúpnu cenou 130 000 EUR z kúpno-predajnej zmluvy uviedol, že z tejto kúpnej ceny vyrovnal úver za panK. a na doplňujúcu otázku, aby uviedol s pripustením okolnosti, že z kúpnej ceny 130 000 EUR vyrovnal za pani W. úver reálne vo výške 90 000 až 95 000 EUR, prečo zo zvyšku tejto utŕženej kúpnej ceny neuspokojil pohľadávku panK.j uviedol, že tak urobil preto, že v tej dobe ešte nevedel, že bude neúspešný v konaní 17C.

6. Žalovaný vo svojej výpovedi zdôvodnil, z akého dôvodu v rámci dedičského konania všetko zdedil jeho otec a k tomu uviedol, že takto im poradila notárka, žeby bolo lepšie, keby vlastníkom nehnuteľností ostal iba jeden z dedičov, pretože s tým budú spojené menšie poplatky. Keďže má s otcom dobrý vzťah, s týmto súhlasil. Súčasne sa u notárky dohodli, že následne z nehnuteľností, ktoré zdedí jeho otec, pričom on sa dedičstva vzdá, že ho neskôr otec vyplatí. Jeden dom otec predal, získal peniaze a neskôr sa dohodli tak, že tieto peniaze si otec nechá, aby mal do dôchodku a podobne, avšak keďže neskôr ochorel, dohodli sa, že nebude ho vyplácať finančnými prostriedkami, ale že druhý dom prepíše na neho a pokiaľ si ho chce zrekonštruovať, zoberie si na svoje meno pôžičku, avšak v tom čase mal nízky príjem, otec ochorel, tak sa rozhodol, že s pôžičkou počká a neskôr ju vybral od svojej tety. Potvrdil vedomosť o tom, že z kúpnej zmluvy uzatvorenej 28.10.2015 jeho otec dostal peniaze vo výške 130.000 EUR, o použití ktorých uviedol, že nevie, čo z nich otec vyplatil, ale zostali mu určite nejaké peniaze cca 70.000 EUR, čo vyplatil dlžobu. Upresnil, že išlo o vyplatenie hypotéky na dom, po ktorom vyplatení mu mohlo zostať cca 20.000 EUR. Na otázku, aby uviedol, akými finančnými prostriedkami disponoval jeho otec v čase, kedy došlo k darovaniu uviedol, že bola to spomínaná suma 70.000 EUR. Na doplňujúcu otázku, aby vysvetlil, odkiaľ má takýto poznatok uviedol, že s otcom bol vyberať čiastku 72.000 EUR z Tatra banky, ktorú hotovosť mienil otec nejakým spôsobom zhodnotiť, konkrétne to chcel dať na sporiaci účet, aby mal z týchto peňazí vyššie úroky; dátum výberu týchto peňažných prostriedkov upresniť nevedel. K pôžičke, ktorá mu bola poskytnutá od pani E.j, jeho tety vo výške 15.000 EUR uviedol, že túto pôžičku zoberal na rekonštrukciu domu.

7. Podľa ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

8. Podľa ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom

čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

9. Predmetom sporu je určenie neúčinnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným ako obdarovaným na strane jednej a dlžníkom žalobkyne pánom T. jeho otcom ako darcom na strane druhej, predmetom ktorej zmluvy bolo darovanie nehnuteľnosti - rodinného domu L. V konaní nebolo sporným, že žalovaný predmetné nehnuteľnosti, teda predmet darovacej zmluvy nadobudol v celom rozsahu na základe uzatvorenej darovacej zmluvy zo dňa 9.2.2016 spísanej v podobe notárskej zápisnice W. ktorej súčasťou bolo tiež uzatvorenie zmluvy o zriadení vecného bremena v súvislosti s nehnuteľnosťou č. 1 (C.) a to s obsahom, podľa ktorého darca je oprávneným z vecného bremena, z ktorého má právo doživotného a bezplatného bývania v predmetnom rodinnom dome a užívania celej nehnuteľnosti zapísanej na N. a to bez obmedzenia. Nebolo ďalej sporným, že predmetná notárska zápisnica (darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena) bola podaná na zavedenie do katastra, pričom vklad do KN bol povolený dňa 29.2.2016 a tiež, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 17C 390/2015 zo dňa 25.8.2016 v spojení s doplnčím rozsudkom z 29.9.2016, s opravným uznesením z 8.12.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.1.2018 sp. zn. 9Co/87/2017 bol T. ako žalovaný v 1. rade zaviazaný k povinnosti zaplatiť identickej žalobkyni sumu 19 951,68 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.3.2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo vzťahu k identickému žalovanému v postavení žalovaného v 2. rade súd žalobu zamietol a súčasne bolo rozhodnuté o náhrade trov konania spôsobom z tohto rozsudku vyplývajúceho s tým, že predmetný rozsudok vo vzťahu k priznanej požadovanej sume 19 951,68 EUR s príslušenstvom nadobudol právoplatnosť dňa 26.3.2018.

10. Z teórie práva vyplýva, že odporovateľnosť právnych úkonov spočíva v tom, že právne úkony dlžníka, pokiaľ ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, môžu byť veriteľom napadnuté smerujúc k tomu, aby boli vyhlásené vo vzťahu k žalobcovi ako veriteľovi za právne neúčinné. Prostredníctvom inštitútu odporovateľnosti tak Občiansky zákonník poskytuje ochranu veriteľovi pred tými právnymi úkonmi svojho dlžníka, ktoré vedú k zmenšeniu jeho majetku, a tým aj k zmareniu či ohrozeniu možnosti, aby pohľadávka veriteľa mohla byť z majetku dlžníka riadne a včas uspokojená. Odporovateľnosť znamená nastolenie tzv. relatívnej neúčinnosti právneho úkonu, t.j. iba voči ukrátenému veriteľovi. Relatívne neúčinný právny úkon je platný, nastávajú podľa neho všetky účinky právom spojované s platným právnym úkonom, avšak len vo vzťahu medzi jej účastníkmi a na tento právny úkon sa hľadí ako keby k právnemu úkonu nedošlo. V prípade, že právny úkon je neplatný, jeho právne účinky nenastanú vôbec a teda pre takýto prípad nemožno vysloviť jeho odporovateľnosť, preto odporovať možno len platnému právnemu úkonu. Právo odporovať právnemu úkonu prislúcha veriteľovi, ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, ktorej uspokojenie bolo ukrátené právnym úkonom dlžníka. Dlžník síce nie je stranou sporu o odporovateľnosti právneho úkonu, avšak podmienkou pre podanie takejto žaloby je, aby dlžník urobil v prospech tretej osoby odporovateľný úkon, ktorým sa zbavuje majetku s úmyslom ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky svojho veriteľa. Podľa ust. § 42a ods. 2 OZ možno odporovaciu žalobu uplatniť voči každému, kto mal z odporovateľného úkonu dlžníka prospech.

11. V prejednávanej prípadе odporovateľným právnym úkonom je darovacia zmluva a s ňou súvisiaca zmluva o zriadení vecného bremena, ktorá spadá pod tzv. neekvivalentné právne úkony, pri ktorým nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka. Ďalej v prejednávanej prípadе ide o odporovateľnosť právneho úkonu urobeného medzi blízkymi osobami, kedy sa úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa predpokladá.

12. Žalovaný sa v konaní v súvislosti s podanou žalobou od začiatku bránil tým, že v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy nemal absolútne možnosť predpokladať, žeby tento úkon mal slúžiť na ukrátenie žalobkyne. V tejto súvislosti dôvodil, že k darovaniu nehnuteľnosti došlo v čase, kedy ešte len prebiehalo súdne konanie pod sp. zn. 17C 390/2015, v ktorom bol navyše spolu s otcom v pozícii žalovaného, pričom podľa návrhu žalobkyne s otcom mali byť zaviazaní k povinnosti uhradiť jej dlh spoločne a nerozdielne, ďalej že súd s ním počas celého priebehu konania riadne konal, konanie voči jeho osobe nezastavil, v priebehu konania súd ani len nenaznačil právny názor, žeby konanie voči jeho osobe sa nemalo viesť a preto sa po celý čas prebiehajúceho konania až do vyhlásenia rozsudku cítil rovnako potencionálnym dlžníkom ako jeho otec, preto prevod nehnuteľnosti z jeho otca na jeho osobu v čase, kedy reálne hrozilo, že s otcom budú zaviazaní k úhrade dlhu obaja, by nemal vo vzťahu k ukráteniu

žalobkyne absolútne žiadnu logiku. Súd k uvedenému argumentu poukazuje na to, že podľa názoru súdu argumentácia žalovaného je v tomto smere zavádzajúca, pretože žalovaný súčasne opomenul uviesť, že už v podanej žalobe v konaní 17C 390/2015 žalobkyňa poukázala na to, že z kupujúcich žije v čase podania žaloby už len T. ako žalovaný v 1. rade, pretože jeho manželka zomrela v marci 2015, na základe čoho z opatrnosti uvádza ako žalovaného v 2. rade jediného syna alebo jej pani E. ktorý pripadá do úvahy spolu s jej manželom ako potencionalny dedič s tým, že navrhuje konajúcemu súdu, aby zistil stav dedičského konania po alebo jej panK.a účelom ustálenia okruhu účastníkov konania, pričom nevylúčila možnosť, že v závislosti od výsledku dedičského konania po menovanej podá návrh na úpravu okruhu účastníkov tohto konania. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa v predmetnom konaní žalovaného označila za dlžníka (spoludlžníka) iba z opatrnosti, pretože v čase podania žaloby na súd ešte nepoznala výsledok dedičského konania, teda do úvahy pripadajúceho právneho nástupcu po neb. matke žalovaného, ktorá spolu s otcom žalovaného bola kupujúcou zmluvnou stranou zo zmluvy, z ktorej si žalobkyňa predmetnou žalobou uplatňovala pohľadávku vo výške 19.951,68 EUR s príl. Ďalej súd poukazuje na to, že predmetná žaloba (v konaní 17C/390/2015) došla súdu dňa 3.9.2015, t.j. v čase, kedy už bolo ukončené dedičské konanie po neb. matke žalovaného (osvedčenie o dedičstve je zo 14.7.2015), to znamená, že v čase doručenia žaloby v konaní 17C/390/2015 žalovanému muselo byť zrejme, že nie je právnym nástupcom po neb. matke a že jej výlučným právnym nástupcom je jeho otec. Súd poukazuje tiež na to, že z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 25.8.2016 sp. zn. 17C/390/2015 vyplýva, že žalovaný v 1. rade (t.j. otec žalovaného) sám uviedol, že jeho syn ako žalovaný v 2. rade s vecou nemá nič spoločné a samotný žalovaný v predmetnom konaní uviedol, že to bola záležitosť jeho matky a otca. Argumentácia žalovaného o tom, že reálne hrozilo, že s otcom budú zviazaní k úhrade dlhu obaja, sa preto javí ako účelová. Na uvedenom nemení nič ani zistenie, že žalovaný v konaní 17C/390/2015 nebol zastúpený advokátom, keďže sa dokázal obhájiť sám. Za neopodstatnenú súd považuje tiež obranu žalovaného, pokiaľ zdôraznil, že k darovaniu nehnuteľnosti došlo v čase, kedy ešte len prebiehalo súdne konanie pod sp. zn. 17C 390/2015. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustálenú judikatúru súdov, podľa ktorej, ak sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 42 a ods. 2 OZ je právny úkon odporovateľný nielen vtedy, ak pohľadávka veriteľa bola vymáhateľná už v čase, kedy bol urobený, ale i v prípade, ak bol urobený skôr ako sa veriteľova pohľadávka voči dlžníkovi stala vymáhateľnou (porovnaj Rc 27/2000). Práve naopak, tým, že žalovaný si musel byť vedomý svojej pozície v konaní a teda "hrozilo", že z predmetnej žaloby bude zviazaný nanajvýš jeho otec, predmetné darovanie, hoci uskutočnené pred skončením konania 17C/390/2015, sa javí ako právny úkon, ktorý smeroval k budúcemu ukráteniu žalobkyne v súvislosti s uplatnenou pohľadávkou.

13. Žalovaný sa ďalej v konaní v súvislosti s podanou žalobou od začiatku bránil tým, že nie je splnená podmienka ukrátenia veriteľa v zmysle znemožnenia jeho uspokojenia v dôsledku darovacej zmluvy s odôvodnením, že jeho otec v čase uzatvorenia darovacej zmluvy disponoval dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobkyne. Preukázanie podmienky ukrátenia veriteľa súd dáva do priameho súvisu s vyvrátenou právnou domnienkou vedomosti blízkej osoby o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Súd poukazuje na vykonané dokazovanie, z ktorého vyplýva, že aj keď žalovaný sa snažil súd presvedčiť o tom, že v čase darovania jeho otec disponoval dostatkom finančných prostriedkov, ide iba o jeho tvrdenie. Žalobkyňa od začiatku pochybovala o majetnosti dlžníka v čase darovania a zdôrazňovala, že v prejednávacom prípade sa jednak úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa predpokladá a jednak je na žalovanom, aby preukázal, že by mu tento úmysel dlžníka nebol známy. Medzi stranami sporu preto išlo o spornú skutkovú okolnosť, ohľadne ktorej dôkazné bremeno ťažilo žalovaného.

14. V predmetnom konaní bol vypočutý žalovaný, ktorý ozrejmil okolnosti dedičského konania, tiež určitým spôsobom vysvetlil, prečo ho v konečnom dôsledku otec nevyplatil z majetku, ktorého sa vzdal v dedičskom konaní s dôrazom na to, že významnú úlohu pri týchto rozhodnutiach zohrával zhoršujúci sa zdravotný stav jeho otca. Ako protirečivá a zavádzajúca sa súdu javí výpoveď žalovaného, podľa ktorej žalovaný síce mal vedomosť o tom, že z predaja domu jeho otec získal 130.000 EUR, súčasne, ktorý na strane jednej uviedol, že nevie, čo z týchto peňazí jeho otec zaplatil, na strane druhej uviedol, že mu zostalo cca 70.000 EUR čo vyplatil dlžby, následne upresnil, že išlo o vyplatenie hypotéky, po vyplatení ktorej mohlo otcovi zostať na účte cca 20.000 EUR, súčasne na otázku, akými prostriedkami disponoval jeho otec v čase darovania uviedol, že spomínanou sumou 70.000 EUR, pretože má vlastný poznatok o tom, že jeho otec vybral 72.000 EUR zo svojho účtu za účelom zhodnotenia týchto peňazí, konkrétne uložením na sporiaci účet, avšak dátum výberu upresniť nevedel.

15. V predmetnom konaní bol vypočutý ako svedok otec žalovaného, súčasne dlžník žalobkyne, ktorý síce v zásade potvrdil okolnosti dedičského konania, tiež svoj tvrdený nepriaznivý zdravotný stav, získanie kúpnej ceny z predaja domu, pokiaľ ide o kúpnu zmluvu z 28.10.2015 a pod., z ktorej výpovede však súčasne nevyplývalo, akým konkrétnym majetkom disponoval v čase darovania, pretože svedok uviedol iba to, že v čase darovania bol finančne zabezpečený. Svedok k tejto odpovedi tiež uviedol, že získal peniaze aj predajom domu a že si vie zarobiť, pokiaľ môže pracovať. Výpoveď svedka podľa názoru súdu je tendenčná a účelová, pretože svedok bližšie nekonkretizoval, čo znamená, že bol finančne zabezpečený a v tomto smere ide o výpoveď bez výpovednej hodnoty. Súd ďalej za zavádzajúce považuje jeho tvrdenie na jednej strane, že získal peniaze z predaja domu, na strane druhej uviedol, že s kúpnou cenou 130 tisíc EUR z kúpnopredajnej zmluvy naložil tak, že z tejto sumy vyrovnal úver za p. W. Pokiaľ by sme aj pripustili, že z tejto vyplatenej ceny za p. W. vyrovnal úver konkrétne vo výške 96644,11 EUR (splatenie úveru v tejto sume vyplýva tiež z č.l. 268 a č.l. 264 spisu), svedok neupresnil, či a ako naložil zo zvyškom kúpnej ceny, preto aj v tomto smere je jeho výpoveď bez výpovednej hodnoty.

16. Žalovaný doplnil dokazovanie o listinné doklady- výpisy z účtu dlžníka žalobkyne, ktorými preukázal, že zostatok na účte jeho otca bol k 27.11.2015 v sume 72.000 EUR, ktoré prostriedky boli z účtu k tomuto dátumu súčasne vybrané ako hotovosť. Z vykonaného dokazovania, pokiaľ ide o pripojené listinné doklady, však nevyplýva tvrdenie žalovaného o tom, že jeho otec v čase darovania disponoval dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobkyne.

17. V prípade urobenia právneho úkonu s blízkymi osobami dlžníka sa dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa predpokladá a v tomto prípade (na rozdiel od prípadu, kedy právny úkon nebol urobený medzi blízkymi osobami) sa predpokladá tiež vedomosť (známosť) tohto úmyslu na strane blízkej osoby. Preto sa osoba blízka dlžníkovi musí brániť nielen tvrdením, že o úmysle dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj tvrdením a preukázaním toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, hoci vyvinula starostlivosť na spoznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o náležitú starostlivosť. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel musela rozpoznať. Pokiaľ by boli pochybnosti o tejto vedomosti blízkej osoby, bolo by možné s úspechom odporovať právnemu úkonu. Zhodnotením vyššie uvedeného (body 11. až 15. odôvodnenia tohto rozsudku) možno konštatovať, že žalovaný v konaní nepreukázal, že úmysel svojho otca ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nemohol spoznať ani pri náležitej starostlivosti. Dôkazná povinnosť žalovaného nie je splnená vtedy, ak žalovaný iba tvrdí, že v čase darovania nemal absolútne možnosť predpokladať, žeby tento úkon mal slúžiť na ukrátenie žalobkyne, pretože žalovaný svoje tvrdenie súčasne nepreukázal tým, že v tejto súvislosti vyvinul náležitú starostlivosť na spoznanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Súd neuveril tvrdeniu žalovaného o tom, že reálne hrozilo, že s otcom budú zaviazaní k úhrade dlhu obaja spoločne a nerozdielne, pretože akokoľvek sa žalovaný snaží presvedčiť súd o svojom (vnútornom) presvedčení, uvedené neobstojí vzhľadom na samotný postoj žalovaného v konaní sp. zn. 17C/390/2015, ktorý si bol istý svojou pozíciou v konaní (bránil sa tým, že ide o záležitosť jeho otca a matky), súčasne už v čase, kedy disponoval s predmetnou žalobou v konaní sp. zn. 17C/390/2015 poznal výsledok dedičského konania po neb. matke, pretože jej výlučným dedičom sa stal jeho otec, pričom aj zo žaloby mu bolo zrejmé, že žalobkyňa označila jeho osobu ako spoludlžníka popri jeho otcovi iba z opatrnosti a keď v neposlednom rade poznal aj stanovisko svojho otca k predmetnej žalobe v konaní sp. zn. 17C/390/2015, ktorý potvrdil, že jeho syn s vecou nemá nič spoločné. Za nepresvedčivú súd považuje obranu žalovaného, keď na strane jednej uvádza, že predmetné nehnuteľnosti mali byť prevedené na neho, aby on mohol eventuálne čerpať úver na rekonštrukciu domu, tiež na rozbehnutie podnikania, keď na strane druhej v konaní uviedol, že v tom čase mal nízky príjem, otec ochorel, nerobil, tak sa rozhodol, že pôžičku nevyberie a túto mal neskôr vybrať od svojej tety. Za nepreukázanú súd považuje obranu žalovaného, ktorou tvrdil, že keďže otec neskôr ochorel, dohodli sa, že otec ho nevyplatí z dedičstva, ale že mu dom daruje, pretože žalovaný v konaní iba preukázal, že jeho otec bol práceneschopný od 26.5.2016, avšak k darovaniu došlo ešte k 9.2.2016. Súd tiež poukazuje na to, že predmetom darovacej zmluvy nebol výlučne dom, ale tiež radová garáž, ohľadne ktorej dôvody a okolnosti darovania žalovaný nezrejmil vôbec (súd iba pripomína, že garáž nebola predmetom dedičského konania). Súčasne z bodu 15. odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie o tom, že v čase darovania jeho otec disponoval dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobkyne. Aj keď, či už teória práva alebo judikatúra súdov neupresňuje, čo je potrebné považovať za náležitú starostlivosť, tvrdenie

žalovaného o tom, že jeho otec v čase darovania mal dostatok majetku bez reálnej znalosti žalovaného o tom, akým skutočným majetkom jeho otec disponoval v čase darovania (tak ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania) je paradoxne dôkazom o tom, že žalovaný nevyvinul náležitú starostlivosť na rozpoznanie úmyslu svojho otca ukrátiť veriteľku.

18. V súlade s ust. § 215 CSP súd rozhodol o predmetnej žalobe vyhovujúcim spôsobom, pretože na základe zisteného skutkového stavu, ktorý súd zistil procesným postupom podľa Civilného súdneho poriadku, bola splnená podmienka existencie právneho úkonu, ktorým sa ukrajuje pohľadávka veriteľa (t.j. žalobkyne), platnosti odporovateľného právneho úkonu, vymáhateľnosti pohľadávky veriteľa, ukrátenia veriteľa, úmyslu ukrátiť veriteľa vrátane vedomosti tretej osoby, teda žalovaného o tomto úmysle (pozri tiež str. 324 Občiansky zákonník, Veľký komentár, 1. diel, autor I. Fekete, Eurokodex 2011), súčasne podmienka včasnosti podanej žaloby.

19. Na základe uvedeného súd žalobe v súlade s pripustenou zmenou žalobou (spočívajúcou v upresnení predmetu odporovateľného právneho úkonu) na pojednávaní konanom dňa 21.2.2020 vyhovel v celom rozsahu.

20. Výrok o náhrade trov konania (okrem trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ohľadne ktorých súd rozhodol osobitným výrokom), sa opiera o ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP s tým, že nakoľko žalobkyňa mala v konaní plný úspech, súd jej priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania v jej peňažnom vyjadrení bude rozhodnuté po právoplatnosti predmetného rozhodnutia samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Osobitným spôsobom súd rozhodol o náhrade trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, a to vzhľadom na to, že aj keď konanie o nariadení neodkladného opatrenia bolo súčasťou tohto konania, vzhľadom na predmet jednak žaloby, ohľadne ktorej žalobkyňa bola úspešná a jednak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ohľadne ktorej žalobkyňa nebola úspešná, nie je možné posúdiť pomer úspechu a neúspechu medzi nimi. Žalobkyňa ako neúspešná strana sporu nemá právo na náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému žiadne preukázateľné trovy vzniknuté v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.